

**OSAKEYHTIÖN YRITYSOMISTAJAN VEROSUUNNITTELUSTA:
PALKKAA VAI OSINKOA?**

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Visamäki, Liiketalous

S2015

Maria Laukkanen

Liiketalous
Visamäki

Tekijä	Maria Laukkanen	Vuosi 2017
Työn nimi	Osakeyhtiön yritysomistajan verosuunnitelma	

TIIVISTELMÄ

Tämä opinnäytetyö käsittelee yrittäjän ja yrityksen verotusta. Työ keskittyy yrittäjän palkan maksuun ja osingon nostoon: Miten yrittäjän on kannattavinta nostaa palkkaa ja osinkoa yrityksestään henkilöverotuksen näkökulmasta? Tutkimuksen tavoitteena on havainnoida verotussuunnittelun tärkeimmät huomiot yrittäjän palkanmaksussa ja osingon nostossa. Tutkimuksessa pyritään löytämään mahdollisimman optimaalinen suhde yrittäjälle nostaa palkkaa ja osinkoa verotuksen kannalta.

Opinnäytetyö tehtiin Tilipalvelut Rantalainen Oy:lle. Työssä käytettiin esimerkkiyritystä. Case-yritys on kiinteistöhuoltoalan yritys. Työssä tutkittiin yrityksen tasetta ja tuloslaskelmaa ja niihin verrattiin erilaisia vaihtoehtoja palkanmaksun ja osingon noston suhteen.

Keskeisimpänä sisältönä ovat tuloverotus ja elinkeinoverolaki. Niitä tutkittiin erilaisissa yhteyksissä, liittyen yritykseen ja yrittäjän tuloon. Palkkaa ja osinkoa verrattiin laajalti eri tavoin. Niiden merkitystä yritykselle ja yrittäjälle tutkittiin ja laskettiin niiden noston määrän suhdetta toisiinsa. Lisäksi tutkittiin mahdollisia luontoisetuja, joita yrittäjä voisi käyttää. Näiden avulla pyrittiin löytämään optimaalinen suhde verotuksen keventämisen kannalta.

Tuloksena huomattiin, että mitä vähemmän yrittäjä maksaa itselleen palkkaa ja enemmän nostaa osinkoa, sitä pienempi verorasitus on. Palkanmaksun määrässä tulee huomioida yrittäjän tarpeet ja kuukausipalkan riittävyys. Koska yrittäjällä on autoetu, tulee palkan olla riittävän korkea, jotta nettopalkka riittää kattamaan autoedun ennakonpidätyksen ja muut kuukausittaiset kulut.

Avainsanat

Henkilöverotus, yritysverotus, omistajayrittäjä, ansiotulo, osinkotulo ja verotussuunnittelu

Visamäki

Author	Maria Laukkanen	Year 2017
Subject	A tax plan for the owner of a limited company	

SUMMARY

This thesis deals with the taxation on the entrepreneur and the company. It focuses on the payment of an entrepreneur's salary and dividends, as well as how an entrepreneur should raise wages and dividends of his company. The aim of the study is to observe the main considerations of tax planning in relation to the payment of an entrepreneur's salary and the dividends. Moreover, the research is to find the optimum relationship between the entrepreneur and the company from the personal taxation perspective.

The thesis is primarily made for Rantalainen Accounting Services Ltd. Additionally, the thesis uses a case company. The case company is a property maintenance management company. The company's balance sheet, together with the profit and loss account are examined and compared with various remuneration and dividend payout options.

The content of this thesis mainly focuses on the income tax law and the trade tax law. They are widely researched in various contexts related to the company and the entrepreneur's income. Salaries and dividends are widely compared in different ways. Their relationship to each other is studied and their impact on the matter is analysed extensively. Additionally, other potential fringe benefits that the entrepreneur could use are explored. These benefits seek to find an optimal approach for tax reduction.

As a result, it was noted that the less the entrepreneur pays wages for him/herself and the more he/she pays dividends, the lower the tax burden is. The amount of salary should consider the needs of the entrepreneur, together with the sufficiency of the monthly salary. Since the entrepreneur has a car benefit, the salary must be high enough for the gross salary to cover the withholding of the car benefit and other monthly expenses.

Keywords

Personal Taxation, Business Taxation, Owner Entrepreneur, Remuneration, Dividend income, Tax Planning

Pages 26 pages

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
1.1	Pääkäsitteet	2
1.2	Tutkimuksen tausta ja tietoperusta	3
2	OSAKEYHTIÖN VAROJEN JAKO JA YRITTÄJÄN VEROSUUNNITTELU.....	4
2.1	Verosuunnittelu	4
2.2	Osingon jako osakeyhtiössä	5
3	OSAKEYHTIÖN YRITTÄJÄN TULOJEN MUODOSTUMINEN	7
3.1	Ansiotulo	7
3.1.1	Luontoisedut	7
3.1.2	Ansiotulon verotus	8
3.2	Pääomatulo ja sen verotus.....	10
3.2.1	Osinkotulon verotus	10
3.2.2	Nettovarallisuus osinkotulojen verotuksessa.....	12
4	KIINTEISTÖ OY:N VEROTUS JA YRITTÄJÄN HENKILÖVEROTUKSEN VEROSUUNNITTELU	14
4.1	Verotuslaskelmat	14
4.2	Yrittäjälle suositeltava osingon ja palkan noston suhde	17
5	YHTEENVETO	19
6	LÄHTEET	20

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössä käsitellään yrittäjälle palkanmaksua ja osingon nostoa verotussuunnittelun kannalta. Työn tavoitteena on löytää erilaisia vaihtoehtoja yrittäjän palkan ja osingon maksuun. Miten paljon yrittäjän kannattaa maksaa itsellensä palkkaa taikka nostaa osinkoa? Miten palkanmaksu ja osingon nosto vaikuttavat yrityksen tulokseen? Nämä kaksi kysymystä toimivat tämän tutkimuksen pääkysymyksinä.

Tutkimus on tehty Tilipalvelut Rantalainen Oy:lle ja tutkimuksessa on käytetty case-yrityksenä kiinteistöhoitoalan yritystä. Tilipalvelut Rantalainen esiintyy työssä tilaajana ja case-yritys Kiinteistö Oy:nä.

Tutkimus on laadullinen tutkimus. Tutkimuksessa kerätään tietoa ja sitä analysoidaan laskelmien rinnalla. Tutkimuksen luotettavuus on paljolti kiinni aineiston riittävydestä. Tässä työssä perehdytään elinkeinoverolakiin ja tuloverolakiin. Lisäksi tietoa on kerätty Kiinteistö Oy:ltä ja toimeksiantajan erilaisilta kontakteilta. Näiden pohjalta suhteutetaan ja vertaillaan eri palkanmaksu- ja osingon nostovaihtoehtoja toisiinsa henkilöverotuksen kannalta. Tutkimuksen havainnot ja laskelmat tehdään suoraan Kiinteistö Oy:lle. Aineisto antaa ohjeet ja raamit tutkimukselle, sillä sen avulla lasketaan, olisiko yrittäjän edullisempaa nostaa palkkaa vai osinkoa.

Työn tavoitteena on aukaista Kiinteistö Oy:lle, mikä olisi fiksuin tapa maksaa yrittäjälle palkkaa ja osinkoa. Työ kertoo, kuinka Kiinteistö Oy:n omistajan tulojen verotus menee ja mikä olisi kannattavin tapa nostaa palkkaa verotussuunnittelun kannalta. Työ tutkii Kiinteistö Oy:n tilannetta ja antaa vaihtoehtoja, joita yrittäjän kannattaa miettiä omassa palkanmaksussaan. Myöhemmin Tilipalvelut Rantalainen Oy rakentaa mahdollisesti oppaan tämän työn tutkimuksien pohjalta. Oppaassa neuvotaan ja annetaan vinkkejä ja vaihtoehtoja erikokoisten yritysten yrittäjille. Niiden pohjalta yrittäjän on helpompi hahmottaa miten verotussuunnittelua kannattaa hallita ja toteuttaa.

Aihe on rajattu osakeyhtiön omistajan verotukseen, koska Kiinteistö Oy on osakeyhtiö. Työssä ei syvennytä yrityksen verotukseen vaan yrittäjän tulojen verotukseen. Yrityksen verotus tulee muutamassa kohdassa syventävänä tietona esille. Osingonjakoa laskiessa ei huomioida osakaskohtaisia oikaisuja, sillä niitä ei Kiinteistö Oy:llä ole. Tällaisia oikaisuja ovat pääomatulon luonnolliset vähennykset, kuten vuokrat, korot ja tappiot.

Tutkimuksen laskelmallinen osa lähtee liikkeelle Kiinteistö Oy:n toimitusjohtajan tarpeista ja yrityksen kyvyistä maksaa palkkaa ja osinkoa. Verotussuunnittelun alussa tulee määrittää paljonko yrittäjä haluaa ja tarvitsee rahaa eli palkkaa ja kuinka paljon yritys pystyy jakamaan varojaan. Niiden pohjalta lähdetään laskemaan eri vaihtoehtoja ja selvittämään mitä aluetta mikäkin verolaki koskee ja miten. Laskelmat ovat tehty Excel-ohjelmalla.

1.1 Pääkäsitteet

Verotussuunnittelu

Verosuunnittelussa verovelvollinen pyrkii valitsemaan olosuhteet ja toimenpiteet niin, että lopputulos on optimaalinen sekä verojen määrän että muun kokonaisuuden kannalta. Verovelvollisella on mahdollisuus valita sellainen toimintatapa, joka tuottaa mahdollisimman alhaisen verorasituksen. Verosuunnittelussa valitaan ne toimintatavat, joiden veroseuraamukset ovat verotuksessa ja oikeuskäytännössä hyväksyttyjä. Yrityksen verotusmenettelyistä säättää laki elinkeinotulon verottamisesta. (Veron kierämissäännöksen soveltaminen/2016.)

Henkilöverotus

Henkilöverotus koskee luonnosten henkilöiden ja kuolinpesien maksamia veroja. Tässä tutkimuksessa henkilöverotus koskee yrittäjän (luonnollisen henkilön) verotusta. Henkilöverotuksessa merkittävimpiä ovat ansio- ja pääomatuloista maksettavat verot. Suomessa jokainen maksaa veroja omista tuloistaan eli perheen koko tai siviilisäät ei vaikuta verotukseen. (Valtiovarainministeriö n.d. b.)

Tulovero

Yritykset ja yhteisöt maksavat elinkeinotoiminnan tuloksestaan tuloveroa valtiolle. Tuloverotukseen vaikuttaa yrityksen tai yhteisön oikeudellinen muoto. Osakeyhtiö on itsenäisesti verovelvollinen ja sen tuloveroprosentti on 20 prosenttia (vuonna 2017). Yrityksen elinkeinotoiminnan tuloksen laskemisesta tuloverotusta varten säättää lakielinkeinotulon verottamisesta 24.6.1968/360. (Verohallinto 2017c; Lakielinkeinotulon verottamisesta 360/1968.)

Omistajayrittäjä

Työntekijäin eläkelain mukaan yrittäjäosakkaana pidetään sellaista osakasta, joka on yhtiössä johtavassa asemassa ja jolla on yksin enemmän kuin 30% yhtiön osakepääomasta tai äänivallasta. Yrittäjäosakkaana pidetään myös johtavassa asemassa työskentelevää osakasta, joka omistaa yhteensä perheenjäsentensä kanssa yli 50% osakeista, vaikka oma osuus olisi alle 30% osakkeista. (Verohallinto 2014.)

Ansiotulo

Ansiotuloa ovat palkka ja siihen rinnastettava tulo sekä eläke, esimerkiksi työttömyyspäiväraha ja tapaturmavakuutuksen päiväraha. Aina ei ole aivan selvää, onko jokin suoritus luonteeltaan ansiotuloa vai jotakin muuta tuloa. Peitelty osinko on ansiotuloa (TVL 65§: 2 momentti) ja oikeuskäytännön mukaan ansiotuloa on takauspalkkio (KHO 20.6.1994 taltio 2895). (Verohallinto 2015a.)

Palkka

Palkalla tarkoitetaan kaikenlaatuista palkkaa, etuutta, korvausta ja palkkiota, joka saadaan virka- ja työsuhteessa. Tällaisia ovat esimerkiksi kokouspalkkiot, henkilökohtaiset luento- ja esitelmäpalkkiot ja jäsenyydestä saadut palkkiot. (Ennakkoperintälaki 1118/1996.)

Pääomatulo

Pääomatuloa on varallisuuden tuottama tuotto. Pääomatuloa ovat esimerkiksi omaisuuden luovutuksesta saatu voitto, osinkotulo, vuokratulo, henkivakuutuksen tuotto, voitto-osuus, metsätalouden pääomatulo ja jotkin tietyt korkotulot. Pääomatuloa ovat myöskin jaettavan yritystulon ja yhtymän osakkaan tulo-osuuden pääomatulo-osuus. Pääomatulosta suoritetaan veroa valtiolle. (Tuloverolaki 1535/1992.) Pääomatuloa verotetaan 30 000€ asti 30 % ja sen yli menevältä osalta 34 %. (Verohallinto 2017d.)

Osinkotulo

Osinkotuloa osakas saa osakeyhtiöstä sen voitonjaon eli osingonjaon yhteydessä. Osinkotulon määrän päättää varsinainen yhtiökokous ja siihen vaikuttaa osakkaan osakkeiden määrä. Osinkotulo voi olla verovapaata, pääoma- tai ansiotuloa. Osinkotulosta pääomatuloa on se osa, joka on korkeintaan kahdeksan prosenttia osakkeiden maattisesta arvosta. Sen ylittävältä osalta osinko on osittain ansiotulon verotuksen alaista tuloa. Verot maksetaan vasta, kun osakas nostaa tulon osakeyhtiöstä. Osingon jako ei aiheuta jakavalle yhtiölle veroseuraamuksia. (Verohallinto 2017a.)

1.2 Tutkimuksen tausta ja tietoperusta

Tutkimus toteutetaan laadullisena tutkimuksena. Tutkimuksessa ei toteuteta kyselyä, sillä tutkimus tehtiin yhdelle yrittäjälle, eikä sitä koettu tarpeelliseksi osaksi tutkimusta. Kaikki tutkimuksen lähdemateriaalit ovat jo olemassa olevia materiaaleja. Teoreettinen viitekehys on omistajayrittäjän tulon verotuksessa. Työn keskeisin asia on yrittäjän tuloverotus.

Suurimpana tietoperustana tutkimuksessa toimii tuloverolaki. Sen pohjalta vertaillaan eri vaihtoehtoja yrittäjälle. Tietoperustana käytetään myös elinkeinoverolakia ja verohallinnon nettisivuja. Lisäksi tutkimuksessa perehdytään yritysverotukseen ja siihen miten erilaiset palkan ja osingon maksu vaihtoehdot vaikuttavat yritykseen.

Tilaaajalta on saatu erilaisia tietoja palkanmaksuun ja vertailuun. Tilaaaja on antanut ideoita ja suuntaa, mihin tutkimuksessa kannattaa keskittyä ja mitä kannattaa tutkia. Kiinteistö Oy:n tilinpäätöstä 2016 tutkitaan tutkimuksessa tarkasti ja sen pohjalta on laskettu yrittäjälle palkanmaksu ja osingon nostovaihtoehdot. Tutkimus toteutettiin tiiviissä yhteistyössä yrittäjän kanssa. Yrittäjän toiveilla palkanmaksuun oli suuri merkitys tutkimustulokseen. Tilinpäätöksen avulla sai laskettua Kiinteistö Oy:lle realistisen verotussuunnitelman yrittäjän tulojen osalta.

2 OSAKEYHTIÖN VAROJEN JAKO JA YRITTÄJÄN VEROSUUNNITTELU

Osakeyhtiö voi olla julkinen tai yksityinen osakeyhtiö. Julkinen osakeyhtiö on listattu pörssiin eli luonnollinen henkilö voi ostaa yhtiön osakkeita. Yksityisen osakeyhtiön osakkeita puolestaan ei voi ostaa pörssistä. Tässä opinnäytetyössä oleva Kiinteistö Oy on yksityinen osakeyhtiö. Osakeyhtiön tarkoitus on tuottaa voittoa osakkeenomistajilleen. (Osakeyhtiölaki 624/2006.)

Osakeyhtiölain (21.7.2006/624) 13:1 § määrittää miten varoja voidaan nostaa osakeyhtiöstä. Osakeyhtiö voi jakaa osakkeenomistajilleen osinkoa jaettavissa olevien voittovarojen mukaan. Varoja voidaan jakaa vapaan oman pääoman rahastosta. Varoja voidaan jakaa yhtiöstä myöskin alentamalla osakepääomaa. Yhtiö voi myöskin hankkia ja lunastaa omia osakkeitaan osakkailta. Osakas voi nostaa varojaan palkkana, osinkona tai osakaslainana. Ennen varojen jakoa tulee tarkistaa yrityksen maksukykyisyys. Yhtiö saa jakaa vapaan oman pääoman, kun siitä on vähennetty yhtiöjärjestyksen mukaan jakamatta jätettävät varat ja se määrä, joka on kehityksenä merkitty taseeseen kirjanpitolain mukaisesti (13:4 §). Mikäli tiedetään tai pitäisi tietää varojen jaon aiheuttavan yhtiölle maksukyvyttömyyden, sitä ei saa suorittaa. (Osakeyhtiölaki 624/2006.)

Kun verosuunnittelussa tutkitaan kokonaisverorasitusta, tulee huomioida tulon nosto muodon vaikutus yrityksen tulokseen. Kun yrittäjä nostaa vähemmän palkkaa, on yrityksen tulos parempi. Tuolloin yrityksen maksettava tulovero on suurempi. Tutkimuksessa toteutettavissa laskelmissa ei syvennytä palkan ja osingon noston vaikutuksesta yrityksen tulokseen ja sen verotukseen.

2.1 Verosuunnittelu

Verosuunnittelun tavoitteena on ennakoida eri toimintojen veroseuraamukset. Sillä pyritään vaikuttamaan siihen, että omistajien varojen nostaminen on toteutettavissa mahdollisimman edullisin verokustannuksin. Verosuunnittelussa osakkaan tulee pohdita, haluaako hän nostaa varoja palkkana, osinkona, näiden yhdistelmänä tai muuna varojenjakona. (Ahola 2017.)

Yrittäjän verosuunnittelussa on tärkeää ottaa huomioon pääoma- ja ansiotulojen verotus, osakeyhtiön nettovarallisuus ja tilinpäätösajankohta. Varoja nostettaessa tulee miettiä, kannattaako nostaa enemmän osinkoa vai palkkaa. On tärkeää huomioida myöskin muut mahdolliset varojen nostomahdollisuudet. Osakeyhtiössä tulee olla tarkkana, ettei osakeyhtiön ja yrittäjän väliset toimet ja varat mene sekaisin. Yrittäjän tulee pitää selkeästi erillään yrityksen varat ja omat varansa. (Ahola 2017.)

Omistajan varojen nostamisessa yrityksestä tulee huomioida omistajan tarpeet, paljonko osakas tarvitsee ja haluaa rahaa. Tärkeänä kohtana suunnittelussa on tietenkin myös yrityksen taloustilanne, paljon yrityksestä voidaan nostaa varoja. (Ahola 2017.)

Verotussuunnittelussa tulee huomioida palkan ja osingon noston vaikutus yrityksen verotukseen. On hyvä hahmottaa miten yrityksen verotus toimii ja mihin kohtaan tuloslaskelmaa ja tasetta palkka ja osinko kuuluvat. Yritys maksaa elinkeinoverolain mu-

kaisesti tilikauden verotettavasta tuloksesta 20 % veroa (tuloveroprosentti 2017). Palkan nostaminen vaikuttaa tilikauden tulokseen negatiivisesti, mikä pienentää verotusta. Osingon nostaminen näkyy puolestaan taseessa eikä vaikuta yrityksen tilikauden tuloksen verotukseen. Tässä tutkimuksessa ei syvennyt tarkemmin yrityksen verotukseen. (Verohallinto 2017c.)

Laitonta verosuunnittelua on veronkierto eli kaikki verovilppiin johtavat toimet. Näillä toimilla pyritään laittomasti välttämään veroseuraamuksia esimerkiksi yrityksen elinkeinoverolain mukaisesta tuloksesta. Verottajalle annettu väärä tieto on myöskin veronkiertoa. Veron lainvastaisesta välttämisestä ja sen yrittämisestä seuraavasta rangaistuksesta säädetään rikoslaissa. (Laki verotusmenettelyistä 1558/1995.)

Mikäli osakas hyödyntää yrityksen varoja omaan käyttöönsä, on kyse peitelystä osingosta. Peitelty osinko on rahanarvoinen etuus, minkä osakas saa yhtiöltä ilman vastiketta tai sen hinnoittelu ei ole oikeudenmukaista. (Laki verotusmenettelyistä 1558/1995.) Rahanarvoinen etuus voi olla esimerkiksi osakkaalle tai hänen lähiomaiselleen maksettu palkka ilman työn perustetta. Peiteltyä osinkoa on myöskin tulo, jonka osakas on saanut kun yhtiö on myynyt hänelle hyödykkeen alihintaan. Osakkaan ja yhtiön väliset osto- ja myynti- ja vuokrasopimukset tulee olla tarkasti tehtyjä ja niiden tulee vastata hyödykkeiden markkina-arvoa, muuten erotus lasketaan peiteltyksi osingoksi. Peitelty osinko voi olla tavanomaisista luontoiseduista poikkeavat edut ja osakkaan yksityistalouden menot. Tuloverolaissa säädetään peitellyn osingon tulolajista. (Verohallinto 2016d.)

Aina laillisen ja laittoman verosuunnittelun eroa ei ole helppo huomata (Verohallinto 2016d). Tästä johtuen tulee olla tarkkana ja tietoinen siitä mitä tekee. Mikäli ei tunne verosuunnittelua ja tuloverotusta kunnolla, ei omistajayrittäjän kannata omatoimisesti lähteä tekemään verosuunnittelua.

2.2 Osingon jako osakeyhtiössä

Osakeyhtiöllä voi olla kolme eri tulolähdettä: maatalouden tulolähde, henkilökohtainen tulolähde ja elinkeinotoiminnan tulolähde. Tulolähde ilmaisee millaisesta toiminnasta verotettava tulo on peräisin. Osakeyhtiö on itsenäisesti verovelvollinen. Osakeyhtiötä verotetaan 20 % (vuonna 2017) sen elinkeinoverolain mukaisesta tuloksesta. Tämä ei vaikuta osakkaan verotukseen. Tilikauden voitosta vähennetään tappiot ja tietyt pakolliset menot, jonka jälkeen jäljelle jää jaettava vapaa omapääoma. (Yrittäjät 2016). Osakeyhtiön verotuksessa vahvistetut tappiot vähennetään 10 vuoden kuluttua niiden vahvistamisesta sitä mukaan, kun verotettavaa tuloa syntyy (Laki elinkeinotoiminnan verotuksesta). Osakeyhtiö tekee veroilmoituksensa verottajan lomakkeella 6B; Elinkeinotoiminnan veroilmoitus – yhteisö (3052). (Yrittäjät 2016.)

Osakeyhtiön omistajat saavat yrityksestä voitonjaossa osinkoa. Siitä säädetään osakeyhtiölaissa (624/2006). Osakeyhtiön osingon jako perustuu viimeisimpään vahvistettuun tilinpäätökseen (Osakeyhtiölaki 624/2006 luku 13 § 3.) ja siitä päätetään varsinaisessa yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksen päätöksen mukaan osakkeenomistajille syntyy saamisoikeus osinkoon. Tilikauden keskellä voidaan yhtiöissä tehdä välitilinpäätöksiä, joiden perusteella osinko jaetaan. Jokaisesta osingon jaosta tulee tehdä verottajal-

le osingonjaon veroilmoitus. Osakkaalle samana vuonna jaetut osingot lasketaan yhteen. Vaikka osakas saisi osinkoa useaan kertaan verokauden aikana, ne lasketaan verotuksessa yhteen. (Verohallinto 2015b.)

Osingonjaon yhteydessä on huomioitava ensin yrityksen maksukykyisyys, miten paljon on varaa jakaa osinkoa osakkaille. Yrityksen tilanteesta on tehtävä varallisuuslaskelma. Yrityksen nettovarallisuus saadaan kun sen varoista vähennetään velat. Nettovarallisuus käsitellään tässä työssä myöhemmin tarkemmin. Osinkoja jaetaan yrityksen taseen mukaan, tilikauden tuloksen ja edellisten tilikausien tuloksien summasta. Jaettava osinko tulee yrityksen vapaasta omasta pääomasta. (Verohallinto 2015b.)

Kiinteistö Oy harjoittaa elinkeinotoimintaa ja on siten elinkeinotoiminnan tulonlähteen verotuksen alainen yritys. Kiinteistö Oy jakaa tällä hetkellä osinkoa kerran vuodessa, aina tilikauden päätöksen jälkeen. Tutkimuksen laskelmissa huomioidaan osingon noston vaihtoehdot nostaa osinkoa useammin kuin kerran vuodessa.

3 OSAKEYHTIÖN YRITTÄJÄN TULOJEN MUODOSTUMINEN

Luonnollisen henkilön tulot jaetaan kahteen tulolajiin, ansiotuloon ja pääomatuloon. Tulolajeilla määritellään tulo oikeanlaisen verokohtelun mukaiseen jaotteluun. Verotettavat ansio- ja pääomatulot lasketaan erikseen. Pääomatulosta maksetaan veroa vain valtiolle, kun ansiotulosta maksetaan veroa lisäksi kunnalle ja muutamalle muulle taholle. Ansiotulosta pidätetään myöskin sairausvakuutus-, työttömyysvakuutus- ja eläkemaksu. Mikäli luonnollinen henkilö kuuluu kirkkoon, häneltä pidätetään veroa seurakunnalle. Ansio- ja pääomatuloista säättää tuloverolaki 30.12.1992/1535. (Tuloverolaki 1535/1992a.)

3.1 Ansiotulo

Yrittäjälle maksettu palkka on ansiotuloa. Ansiotuloa ovat myöskin palkkaan rinnastettavat tulot: eläke, päivärahat, peitelty osinko (Tuloverolaki 1535/1992 § 62) ja takauspalkkiot (KHO 1994/2895). Myöskin osinko voi olla osittain ansiotuloa, mikäli osinko ylittää 8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta (Verohallinto 2017a).

Palkka on kaiken laatuinen palkkio, etuus ja korvaus, jota saadaan työ- tai virkasuhteessa. Luontoisedut ovat palkkaa, jotka arvioidaan tuloverolaissa säädetyllä tavalla. Palkkaa ovat kokouspalkkiot, henkilökohtaiset luento- ja esitelmäpalkkiot, jäsenyydestä saadut palkkiot, luottamustoimesta saadut korvaukset, toimitusjohtajan palkkiot ja avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön yhtiömiesten nostamat palkat. (Ennakkoperintälaki 1118/1996 § 13.)

Tuloverolain 66–68 §:ssä määritellään palkan käsitteitä työsuhteeseen perustuvana osakeantina, työsuhdelainana ja työnantajan maksamana vakuutusmaksuna. Palkkaa on se osa, jonka työntekijä saa osakkeita tai osuuksia käypää hintaa halvemmalla. Veronalaiseksi ansiotuloksi lasketaan korkoetu työsuhteen perusteella saadusta lainasta kahdella eritavalla riippuen lainan koron muodosta. Mikäli lainan korko on sidottu yleisesti markkinoilla käytössä olevaan lainan viitekorkoon, korkoeduksi lasketaan se osa kun lainaa koskeva vuotuinen korko on alempi kuin viitekorko. Jos lainaan korkoa ei ole sidottu viitekorkoon, ansiotuloksi luetaan korkoetu siltä osalta, kun lainasta peritty vuotuinen korko on alempi kuin 12 kuukauden euribor-korko on vuoden ensimmäisen päivänä. Työnantajan maksamat työntekijän vapaaehtoiset yksilölliset eläkevakuutukset ja säästöhenkivakuutukset ovat työntekijän veronalaista ansiotuloa nostohetkellä. (Tuloverolaki 1535/1992c.)

3.1.1 Luontoisedut

Luontoisedut ovat muuna kuin rahana saatu vastike työlle. Luontoisedut ovat veronalaista tuloa, josta työnantajan tulee toimittaa ennakonpidätys. Luontoisedut verotetaan ansiotulon verotuksen mukaisesti. Työntekijä saa luontoisetuun vain käyttöoikeuden. Tuolloin hyödyke ei siis ole kokonaisuudessaan työntekijän oma. Yleisimpiä jatkuvia luontoisetuja ovat auto-, asunto- ja puhelinetu. Luontoisetu voi myöskin olla vain kertaluotoista tai satunnaista, esimerkiksi kun työntekijä käyttää työnantajan au-

toa kertaluontoisesti. Nimettyjä luontoisetuja ovat seuraavat: Asuntoetu, sähkönkäyttöoikeus, autotallietu, ravintoetu, täysihoidetu, autoetu, puhelinetu, työsuhdematkalippu, tietoliikenneyhteyden yksityiskäyttö ja työsuhdelainan korkoetu. Lisäksi on erikseen säätelemättömiä etuja kuten vene-etä, polkupyöräetu ja kesämökkietu. (Verohallinto 2016a.)

Kiinteistö Oy:ssä on tällä hetkellä puhelinetu joillakin henkilöillä. Puhelinedun arvo vuoden 2017 verotuksessa on 20,00 € kuukaudessa. Kiinteistö Oy:n toimitusjohtajalla on käytössään vapaa autoetu. Autoedun kuukausittaiseen hintaan vaikuttavat sen hankintahinta, käyttöönottovuosi ja lisävarusteiden arvo. Autoedun perusarvo on prosentuaalinen ja vastaa auton pääomakustannuksia (uushankintahinta). Autoedun hintaa laskiessa, autoon hankittujen lisävarusteiden arvo vaikuttaa autoedun arvoon korottavasti. Käyttökustannukset ovat euromääräisiä ja ne sisältävät rengas-, korjaus-, huolto- ja polttoainekustannukset. Ne eivät vaikuta autoedun hintaan. Käyttökustannukset sisältyvät autoetuun ja yritys maksaa ne. Autoetua koskevat kustannukset eivät ole yritykselle alv-vähennyskelpoisia kustannuksia eli yritys ei saa vähentää niistä arvonnäisäverotuksessa veroa. Autoetuautojen luontoisarvo määrittyy kolmen ikäluokan mukaan, joka määrittyy käyttöönotto vuodesta. Vuonna 2017 A-ryhmän autot ovat 2015–2017, B-ryhmä 2012–2014 ja C-ryhmän autot ovat otettu käyttöön ennen vuotta 2012. (Veronmaksajat 2016). Yrittäjällä käytössään oleva auto on uusi (2016), joten se kuuluu A-ryhmään.

3.1.2 Ansiotulon verotus

Ansiotulosta maksetaan veroa ja muita lakisääteisiä maksuja. Ansiotuloa verotetaan valtiontulovero asteikon (progressiivinen asteikko) mukaan. Valtion tuloveroasteikossa palkasta maksetaan alarajan kohdalla oleva tietty veromäärä ja ylimenevästä osasta prosentuaalinen osa. Ansiotulosta voi vähentää ennen verotusta sille kuuluvat luonnolliset vähennykset. Ansiotulon luonnollisia vähennyksiä ovat sen hankkimisesta ja säilyttämisestä johtuvat kustannukset, esimerkiksi työmatkakustannukset, opintomatkat, työvaatteet ja ammattikirjallisuus. (Tulooverolaki 1535/1992a.)

Verovelvollisia ovat Suomessa asuvat luonnolliset henkilöt. Lisäksi rajoitettu verovelvollisuus koskee henkilöä, joka ei ole verovuonna asunut Suomessa, mutta on saanut Suomesta tuloja. Verovelvollisella on oikeus vähentää tuloista niiden hankkimiseen ja ylläpitämiseen menneet kulut ennen verojen laskemista. (Tulooverolaki 1535/1992a.)

Ansiotulosta maksetaan valtiolle valtion tuloveroasteikon mukaista veroa. Valtion tuloveroasteikko on progressiivinen asteikko, jonka mukaan veroa maksetaan enemmän tulon kasvaessa. Verotus eri tuloluokkiin jakautuu alla olevan Verohallinnon kuvan mukaisesti. (Verohallinto 2016c.)

Taulukko 1. Valtion tuloveroasteikko 2017 (Verohallinto 2016c.)

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittäväs- tä tulon osasta, %
16900–25300	8	6,25
25300–41200	533,00	17,5
41200–73100	3315,50	21,5
73100–	10174,00	31,5

Luonnollisen henkilön bruttotulosta pidätetään veroa myöskin kunnalle ja seurakunnalle. Ansiotulosta vähennetään myöskin sairausvakuutusmaksu. Kunnallisveroa maksetaan asuinkunnan mukaisen kunnallisveroprosentin verran. Kukin suomalainen kunta määrää oman vuosittaisen veroprosenttinsa. Kirkollisveroa maksavat ortodoksisten ja evankelisluterilaisten seurakuntien jäsenet. Kukin seurakunta määrää oman kirkollisveroprosenttinsa vuosittain. Sairausvakuutusmaksua maksetaan Kansaneläkelaitokselle. Maksu sisältää sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun ja sairausvakuutuksen päivärahamaksun. Sairausvakuutusmaksuja koskevasta lainsäädännöstä vastaa sosiaali- ja terveysministeriö. Palkkatulosta maksetaan myös työttömyysvakuutusmaksua ja työntekijän eläkemaksua. Työttömyysvakuutus- ja eläkemaksua ei pidätetä yrittäjän palkasta, vaan yritys maksaa ne yrittäjän puolesta. (Valtiovarainministeriö n.d. b.)

Osinkotulosta se osa, mikä ylittää matemaattisesta arvosta lasketun 8 %:n voiton, on ansiotulona ja verotetaan ansiotulon mukaan. Tästä yli menevästä osasta 75 prosenttia on veronalaista ansiotulona ja 25 prosenttia verovapaata tuloa (TVL 33b § 2 momentti). (Verohallinto 2015a.)

Taulukko 2. Kokoava taulukko ansiotulosta vähennettävistä veroista ja maksuista vuonna 2017. (Valtiovarainministeriö n.d. a; Verohallinto 2016c; TVR 2016; Veronmaksajat 2017; Suomen evankelisluterilainen kirkko n.d.; Yrittäjät n.d.)

Valtiolle	Progressiivinen tuloveroasteikko, josta maksetaan ansiotulon mukaan
Kunnalle	Kunnallisvero 19,91 (keskimääräinen kuntien tuloveroprosentti vuonna 2017)
Seurakunnalle	1–2 prosenttia seurakunnasta riippuen
Sairausvakuutusmaksu	1,58 %
Työttömyysvakuutus	1,60 % (17–64-vuotiaat)
Eläkemaksu	17–52-vuotiaat ja yli 62-vuotiaat 6,15 % ja 53–62-vuotiaat 7,65 %

Mikäli yrittäjä, joka saa rahapalkkaa yrityksestä, kuuluu YEL eli yrittäjien eläkevakuutuksen piiriin, hänen ansiotulostaan pidätetään YEL-maksu. YEL-maksu on vuonna 2017 18–52-vuotiailta ja yli 62-vuotiailta 24,1 % ja 53–62-vuotiailta 25,6 %. Tällöin palkasta ei pidätetä eläkemaksua. (Yrittäjät nd.)

Kiinteistö Oy:n yrittäjän ansiotulon verotuksessa huomioidaan yrittäjän rahapalkka ja muut luontoisedut. Näiden yhteen laskettu summa on yrittäjän ansiotuloveron alainen tulo.

3.2 Pääomatulo ja sen verotus

Pääomatuloa on varallisuuden tuottamat tulot. Pääomatuloa ovat esimerkiksi vuokratulot, tietyt korkotulot, osinkotulot, voitto-osuus ja luovutusvoitto. (Tuloverolaki 1535/1992 § 32.) Tässä tutkimuksessa keskitytään pääomatuloista osinkotulon verotukseen. Osinko on osakeyhtiön voitonjakoa. Osakeyhtiö jakaa osinkoa osakkailleen tilikauden päättymisen jälkeen. Osinkoa jaetaan yrityksen tilikauden tuloksen ja vapaan omanpääoman mukaan. (Verohallinto 2017a.)

Pääomatulosta saa vähentää siihen kuuluvat hankinta- ja ylläpitokustannukset. Tällaisia ovat muun muassa vuokrat, korot ja tappiot. (Tuloverolaki 1535/1992 § 54-60) Näiden luonnollisten vähennysten jälkeen saadaan puhdas pääomatulo, josta luonnollinen henkilö maksaa verot. Mikäli henkilöllä on vielä muita pääomatulon lähteitä, jotka ovat aiheuttaneet tappiota, ne vähennetään puhtaasta pääomatulosta ennen verotusta (Tuloverolaki 1535/1992 § 59). Pääomatulon verotus on 30 000,00 € saakka 30 % ja siitä yli menevästä osasta 34 % (Verohallinto 2017a).

Kiinteistö Oy:ssä yrittäjälle ei ole tullut vähennettäviä kuluja, joten koko osinkotulo on verotuksen alaista tuloa. Vähennettäviä kuluja voisivat olla esimerkiksi tulon hankkimiskulu, lainojen korko ja takaisin maksettu osakaslaina. Nämä luonnolliset vähennykset vähennettäisiin pääomatulosta, jonka jälkeen saataisiin puhdas pääomatulo, josta maksettaisiin vero. (Verohallinto 2017b.)

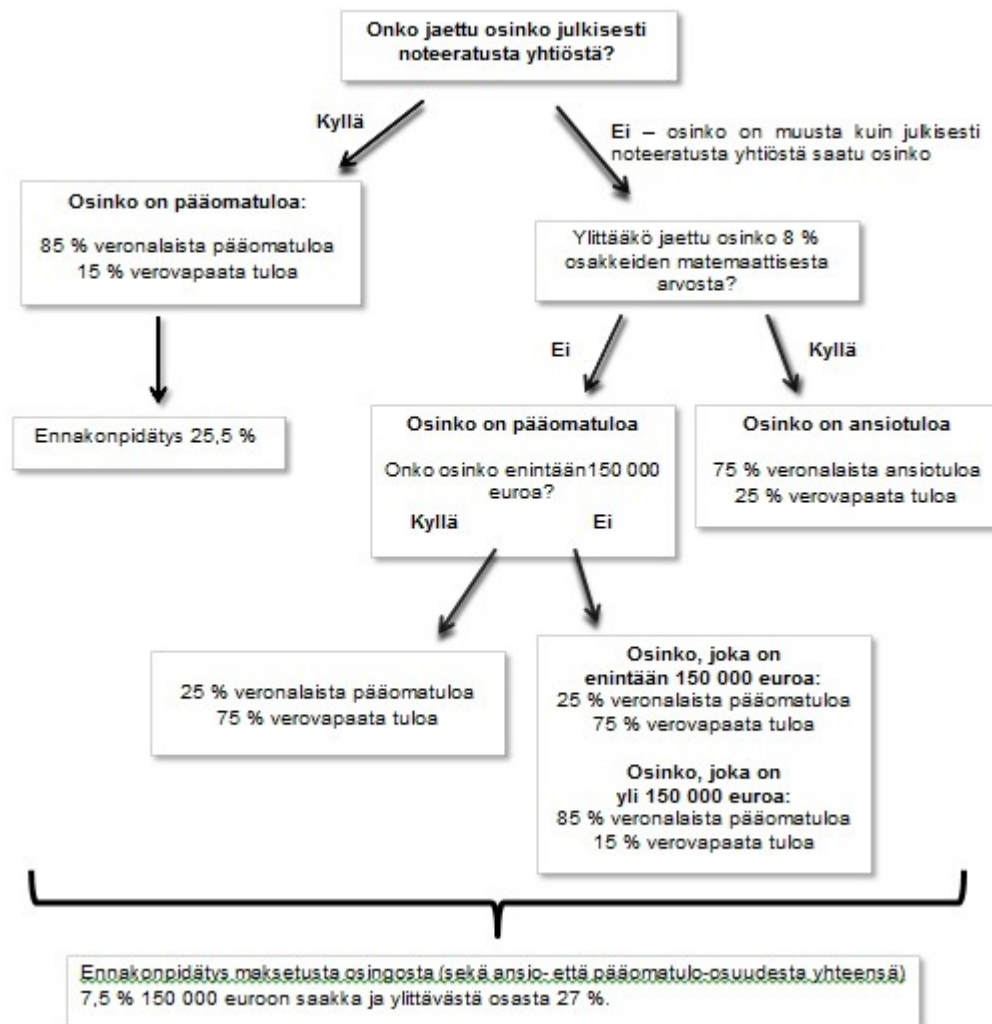
3.2.1 Osinkotulon verotus

Osinkotulo voi olla verovapaata, pääomatulo- tai ansiotulo-osinkoa. Pääomatulo-osinkoa on listatusta yhtiöstä saatu osinko ja listaamattomasta yhtiöstä saatu se osa osinkoa, joka ei ylitä osakkeiden matemaattisesta arvosta 8 %:n vuotuista tuottoa. Pääomatulo-osingosta osa on verovapaata ja osa veronalaista. Ansiotulo-osinko on se osa listaamattoman yhtiön jakamasta osingosta, joka ylittää osakkeiden matemaattisesta arvosta lasketun 8%:n tuoton. (Verohallinto 2015b.)

Pääomatulon verotus on verovelvolliskohtainen, eikä yhtiökohtainen. Eli henkilön kaikki pääomatulot lasketaan ensin yhteen ja sen jälkeen lasketaan niille kuuluvat verot. (Verohallinto 2015b.) Tässä tutkimuksessa luonnollisella henkilöllä on pääomatuloa vain Kiinteistö Oy:stä.

Osinkotulon verotus määräytyy lähtökohtaisesti yritysmuodon mukaan, mistä osinko saadaan. Seuraavissa vaiheissa osingon verotukseen vaikuttaa osingon määrä. Osinko voi olla pääomatuloverotuksen alaista osinkoa tai ansiotulon verotuksen alaista osinkoa tai verovapaata osinkoa, riippuen sen suuruudesta suhteessa osakkeiden matemaattiseen arvoon. Listaamattomasta yhtiöstä saadun osingon verotus riippuu siitä, jakaako yhtiö osinkona enemmän vai vähemmän kuin 8 % osakkeen matemaattisesta arvosta. (Verohallinto 2014.)

Alla olevasta kuvasta käy ilmi vaiheittain osinkotulon verotus. Verohallinnon kuva esittää yksinkertaisesti miten osinkotulon verotusmenetelmän jakautuminen etenee.

Kuva 1. Osinkotulojen verotus (Verohallinto 2017a).

Kuten yllä olevasta Verohallinnon osinkotulon verotuskaaviosta näkyy, niin mikäli osinkoa jakava yritys on julkisesti noteerattu yhtiö, tulo on kokonaan pääomatuloa. Tuolloin tulosta 85 % on veronalaista pääomatuloa ja 15 % verovapaata tuloa.

Mikäli osinkoa jakava yritys on muu kuin julkisesti noteerattu yhtiö, tulee tarkkailla yhtiön matemaattista arvoa. Mikäli osingon määrä on alle 8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta, vaikuttaa osingon määrä verotukseen. Alle 150 000,00 € olevasta osingosta on 25 % veronalaista pääomatuloa ja 75 % verovapaata tuloa. Osingon 150 000,00 € ylimenevästä osasta 85 % veronalaista pääomatuloa ja 15 % verovapaata tuloa. Mikäli osingon määrä ylittää 8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta, osinko on ansiotuloa. Tuosta 75 % on veronalaista ansiotuloa ja 25 % verovapaata tuloa. Luvut ovat verohallinnon vuoden 2017 määrittämiä.

Listaaamaton yhtiö pidättää luonnolliselle henkilölle maksamasta osingosta 7,5 % ennakonpidätyksen. Jos osinko ylittää 150.000,00 €, on ennakonpidätys ylittävältä osalta 28 %. Ennakonpidätys on maksettava kun osinko on nostettavissa, vaikka osakas nostaisi sen myöhemmin.

Mikäli osakas on yhtiölle velkaa, se huomioidaan osakkeiden matemaattisen arvon laskemisessa. Osakaslaina vähennetään osakkeiden matemaattisesta arvosta, josta jää jäännösosa, joka on osakkaan niin sanottu uusi matemaattinen arvo. Tästä arvosta lasketaan 8 %, joka määrittää osingon veronalaisen ja verovapaan tulon. (Verohallinto 2014; Tuloverolaki 1535/1992b.)

3.2.2 Nettovarallisuus osinkotulojen verotuksessa

Osinkotulon verotuksessa määrittää paljon saatavan osingon määrä suhteessa yrityksen nettovarallisuuteen. Nettovarallisuuslaskelmassa käytetään edellisen tilikauden taseen lukuja. Yhtiön nettovarallisuus saadaan, kun varoista vähennetään velat. Henkilöyhtiöillä varoista vähennetään velat ja lisätään 30 % tilikaudella maksetuista palkoista. Yhtiön varoja ovat käyttö-, vaihto-, sijoitus- ja rahoitusomaisuus. Velkana puolestaan pidetään taseen vastattaviin vieraaseen pääomaan merkittyjä eriä. Nettovarallisuuden laskemisesta säättää Laki varojen arvostamisesta verotuksessa (22.12.2005/1142). Osakkaan omistamien osakkeiden matemaattinen arvo määrittää osingon verotuksellisen jakautumisen pää- ja ansiotuloksi. Osakkeen matemaattinen arvo saadaan, kun jaetaan nettovarallisuus yhtiön ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä. (Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 1142/2005; Verohallinto 2017a.)

Alla olevasta taulukosta käy ilmi laskelmien perusteella, miten yrityksen nettovallisuus lasketaan. Laskelmassa on laskettu osingon pääomatulon perusteena oleva summa yrityksen nettovarallisuudesta. Laskelmissa käytetyt luvut ovat hypoteettisia eli ne eivät ole minkään yrityksen oikeita lukuja. Laskelma toimii vain hahmottavana esimerkkinä aiemmalle nettovarallisuuden selitteelle.

Taulukko 3. Nettovarallisuuslaskelma

Varat			
Käyttöomaisuus	Pitkävaikutteiset menot	9 000 €	
	Rakennukset	220 000 €	
	Koneet ja Kalusto	70 000 €	
	Osakkeet ja osuudet	90 000 €	
Vaihto-omaisuus		130 000 €	
Rahoitusomaisuus		25 000 €	
			544 000 €
Velat			
	Pitkäaikaiset	190 000 €	
	Lyhytaikaiset	110 000 €	
			300 000 €
Palkat		100 000 €	
	Palkoista 30 % (henkilöyhtiöillä)		30 000 €
Nettovarallisuus			274 000 €

4 KIINTEISTÖ OY:N VEROTUS JA YRITTÄJÄN HENKILÖVEROTUKSEN VEROSUUNNITTELU

Tässä tutkimuksessa keskitytään Kiinteistö Oy:n tilikauteen ajalla 7/2016–6/2017. Tutkimuksessa on tutkittu yrityksen tulos- ja taselaskelmia ja kuunneltu yrittäjän tarpeita nostaa palkkaa tai osinkoa. Kiinteistö Oy:n tulos tilikaudella oli 60 000,00 €. Laskelmista on huomioitu palkan muutoksen vaikutus yrityksen nettovarallisuuteen. Laskelmien lukuja on pyöristetty helppolukuisimmiksi.

Yrittäjä haluaa saada bruttona noin 120 000,00 € tuloja vuodessa. Kyseinen palkka sisältää puhelin- ja autoedun, eikä niitä huomioida enää tarkemmin laskelmissa. Tarkoituksena on etsiä verosuunnittelun kannalta kannattavin suhde nostaa osinkoa ja palkkaa. Optimaalisen suhteen löytämiseksi verotuksen kannalta ei huomioida tarkemmin yrityksen verotusta. Työssä keskitytään yrittäjän henkilökohtaisten verojen määrään. Laskelmat on tehty omistajalle, joka omistaa yrityksestä 80 %.

Laskelmissa on käytetty vuoden 2017 prosentteja ja kunta- ja seurakuntakohtaisissa koko Suomen keskiarvoja. Työnantajan ikä on huomioitu valituissa luvuissa, ja luvut on valittu sen mukaan oikein. Kunnallisverona on käytetty 19,95 %, kirkollisvero 1,50 %. Vuonna 2017 sairausvakuutusmaksu on 1,58 % ja työttömyysvakuutusmaksu 1,60 %. Koska yrittäjä kuuluu YEL-maksun piiriin, häneltä ei peritä yleistä eläkemaksua. YEL-maksun muutosta palkan vaihtuessa ja sen vaikutusta yrityksen tulokseen ei huomioida verotuslaskelmissa. Vuonna 2017 YEL-maksu on 24,10 % ja se lasketaan yleensä yrittäjän bruttopalkasta. YEL-maksun maksaa työnantaja eli yritys.

4.1 Verotuslaskelmat

Kiinteistö Oy:n nettovarallisuus on 424 000,00 €. Yrittäjä haluaa saada yhteensä 120 000,00 € bruttona palkkaa ja osinkoa. Laskelmissa on laskettu kolme eri vaihtoehtoa nostaa palkkaa ja osinkoa.

Kiinteistö Oy:n nettovarallisuuslaskelma 2017

Varat	
Käyttöomaisuus	150 000,00 €
Vaihto-omaisuus	31 000,00 €
Rahoitusomaisuus	312 000,00 €
Velat	69 000,00 €
<i>Palkoista 0 % koska Oy</i>	<i>0,00 €</i>
Nettovarallisuus	424 000,00 €

Laskelmien veroprosentit (2017)

Kunnallisvero	19,95 %
Kirkollisvero	1,50 %
Sairasvakuutusmaksu	1,58 %
Työttömyysvakuutusmaksu	1,60 %
Muut maksut yhteensä	24,63 %

Taulukko 4. Valtion tuloveroasteikko 2017 (Verohallinto 2016c.)

Verotettava ansiotulo, €	Vero alarajan kohdalla, €	Vero alarajan ylittäväs- tä tulon osasta, %
16900–25300	8	6,25
25300–41200	533,00	17,5
41200–73100	3315,50	21,5
73100–	10174,00	31,5

Alla olevassa taulukossa on esitetty yrittäjälle tehtyt palkan ja osingon noston verotus. Ensimmäisen (1.) vaihtoehdon mukaan yrittäjä saisi palkkaa 100 000,00 € ja osinkoa 20 000,00 €. Toisessa (2.) vaihtoehdossa tulo jakautuisi puoliksi palkka- ja osinkotuloksi (60 000,00 € & 60 000,00 €). Kolmannessa (3.) vaihtoehdossa yrittäjälle maksetaan palkkaa vuodessa 40 000,00 € ja osinkoa hän nostaa 80 000,00 €.

	1	2	3
Nettovarallisuus	424 000,00 €	424 000,00 €	424 000,00 €
Yhden osakkeen matemaattinen arvo	4 240,00 €	4 240,00 €	4 240,00 €

Omistajayrittäjän osakkeiden matemaattinen arvo:

osakkeiden määrä (kpl)	80	80	80
osakkeiden nettovarallisuus osuus	339 200,00 €	339 200,00 €	339 200,00 €
josta 8%	27 136,00 €	27 136,00 €	27 136,00 €

Osakkeiden matemaattisesta arvosta 8 % alittavalta osalta osinko kuuluu pääomatulon verotukseen. Sen ylittävältä osalta osingosta osa on ansiotulon verotuksen alaista.

Haluttu bruttotulo	120 000,00 €	120 000,00 €	120 000,00 €
Palkan osuus	100 000,00 €	60 000,00 €	40 000,00 €
Osingon osuus	20 000,00 €	60 000,00 €	80 000,00 €

Osinko tulon verotus

Osingon määrä	20 000,00 €	60 000,00 €	80 000,00 €
Matemaattisen arvon mukainen osuus	27 136,00 €	27 136,00 €	27 136,00 €
Yli menevä osa	- €	32 864,00 €	52 864,00 €

Veronalainen pääomatulo 25%	5 000,00 €	6 784,00 €	6 784,00 €
Verovapaa pääomatulo 75%	15 000,00 €	20 352,00 €	20 352,00 €
Veronalainen ansiotulo 75%	- €	24 648,00 €	39 648,00 €
Verovapaa tulo 25%	- €	8 216,00 €	13 216,00 €

Veronalaisen pääomatulon vero	1 500,00 €	2 035,20 €	2 035,20 €

Ansiotulon verotus

Palkka	100 000,00 €	60 000,00 €	40 000,00 €
Ansiotulon osinko	- €	24 648,00 €	39 648,00 €
Verotettava ansiotulo yhteensä	100 000,00 €	84 648,00 €	79 648,00 €
Valtion tuloveroasteikon mukaan:			
Verotettavan ansiotulon alaraja	73 100,00 €	73 100,00 €	41 200,00 €
Alarajan kohdalta	10 174,00 €	10 174,00 €	3 315,50 €
Ylittävä palkan osa	26 900,00 €	11 548,00 €	38 448,00 €
Ylittävältä osalta (%)	31,50 %	31,50 %	21,50 %
Ylittävältä osalta (€)	8 473,50 €	3 637,62 €	8 266,32 €

Valtion verot yhteensä	18 647,50 €	13 811,62 €	11 581,82 €
Muut ansiotulosta tehtävät pidätykset (24,63%)	24 630,00 €	20 848,80 €	19 617,30 €
Ansiotulon verot yhteensä	43 277,50 €	34 660,42 €	31 199,12 €

Bruttotulo yhteensä	120 000,00 €	120 000,00 €	120 000,00 €
Osingon osuus	20 000,00 €	60 000,00 €	80 000,00 €
Palkan osuus	100 000,00 €	60 000,00 €	40 000,00 €
Verovapaa tulo	15 000,00 €	28 568,00 €	33 568,00 €
Veronalainen pääomatulo	5 000,00 €	6 784,00 €	6 784,00 €
Veronalainen ansiotulo	100 000,00 €	84 648,00 €	79 648,00 €
Pääomatulon vero	1 500,00 €	2 035,20 €	2 035,20 €
Ansiotulon vero	43 277,50 €	34 660,42 €	31 199,12 €
Verot yhteensä	44 777,50 €	36 695,62 €	33 234,32 €
Nettotulo yhteensä	75 222,50 €	83 304,38 €	86 765,68 €

4.2 Yrittäjälle suositeltava osingon ja palkan noston suhde

Yrittäjän tulee miettiä, paljonko hän haluaa ja tarvitsee varoja yrityksestä. Tulee huomioida myöskin miten tasaisesti varoja halutaan yrityksestä saada. Tarvitseeko yrittäjä aina kuukausi palkkaa vai riittääkö hänelle osingonjako? Koska Kiinteistö Oy:llä ei ilmeisesti ole maksuvaikeuksia, voidaan osinkoa nostaa toistaiseksi vaikka kuukausittain.

Yrittäjän palkan tulee kattaa yrittäjän kuukausittaiset kustannukset. Koska yrittäjällä on autoetu, se määrittää paljon palkan arvoa. Kiinteistö Oy:ssä yrittäjällä käytössään oleva auto on uusi (2016), joten se kuuluu kalleimpaan verotettavaan vapaan autoedun ryhmään. Autosta maksettavaan verotusarvoon lasketaan uushankintahinnasta 1,4 % ja siihen lisätään 225,00 €. Auton suositushinnan ollessa 60 000,00 € ja lisävarusteiden ollessa 15 000 €, autoedun arvo verohallinnon laskurin mukaan on noin 1 250 € kuukaudessa. (Veronmaksajat 2016; Autoedun verotusarvolaskuri.)

Kun yrittäjälle maksetaan vähän palkkaa ja enemmän osinkoa, on osingonmaksu hyvä tehdä useammin kuin kerran vuodessa. Osingonjako päätöksen mukaista osinkoa voidaan nostaa useassa erässä tilikauden aikana. Osinkoa ei siis tarvitse nostaa yhdellä keralla. Yrityksen tilikausi päättyy kesäkuussa, jolloin toinen osingonjako päätös voitaisiin tehdä myös joulukuussa. Tuolloin tulee tehdä välitilinpäätös, joka auttaa seuraamaan yrityksen talouden tilannetta puolivuositain. Näin ollen osingonjako päätös tehtäisiin kaksi kertaa vuodessa ja osinkoa nostettaisiin joka kuukausi.

Taulukko 5. Kooste tulojen verotus laskelmista

Haluttu tulo (brutto)		120 000€
Vaihtoehto 1.		
	Palkka	100 000€
	Osinkotulo	20 000€
	Verot yhteensä	44 800€
	Verovapaa tulo	15 000€
	Nettotulo	75 200€
Vaihtoehto 2.		
	Palkka	60 000€
	Osinkotulo	60 000€
	Verot yhteensä	36 700€
	Verovapaa tulo	28 600€
	Nettotulo	83 300€
Vaihtoehto 3.		
	Palkka	40 000€
	Osinkotulo	80 000€
	Verot yhteensä	33 200€
	Verovapaa tulo	33 600€
	Nettotulo	86 800€

5 YHTEENVETO

Tässä tutkimuksessa tutkittiin omistajayrittäjän palkan ja osinkotulon verotusta. Taavoitteena oli löytää optimaalinen suhde yrittäjälle nostaa palkkaa ja osinkoa henkilöverotuksen näkökulmasta. Työssä haastateltiin yrittäjää ja laskelmia lähdettiin tekemään hänen tarpeidensa mukaan.

Tutkimuksen tilaajana toimii Tilipalvelu Rantalainen Oy ja tutkimuksessa käytetään case-yritystä, jolle laskelmat tehdään. Case-yritystä käsiteltiin työssä Kiinteistö Oy:nä. Laskelmat perustuvat yrityksen viimeisimpiin tulos- ja taselaskelmiin ja laskelmissa on huomioitu yrittäjän halut ja tarpeet nostaa varoja yrityksestä. Työn tietoperustana toimivat enimmäkseen tuloverolaki ja verohallinnon nettisivut.

Työssä perehdyttiin osakeyhtiön varojen jakamiseen. Työssä pohjustetaan laskelmien tietoperustaa muun muassa tuloverolain säädöksillä. Laskelmat tehtiin vastaamaan yrityksen realistista tilannetta. Ne pyrittiin rakentamaan mahdollisimman helppolukuisiksi yrittäjän kannalta.

Laskelmista käy ilmi miten Kiinteistö Oy:n yrittäjän henkilökohtainen tulovero muuttuu osingon ja palkannoston suhteen muuttuessa. Laskelmissa vertaillaan eri suhteita palkan ja osingon välillä samaa bruttotuloa käyttäen. Niiden perusteelta saa selkeän kuvan miten yrittäjän tuloverotus muuttuu palkan ja osingon noston muutoksen mukaan. Laskelmissa ei huomioida tarkemmin yrittäjän palkan ja osingon noston vaikutusta yrityksen tulokseen ja yrityksen verotukseen. Laskelmissa keskitytään vain yrittäjän henkilökohtaiseen verotukseen.

Laskelmien pohjalta käy ilmi, että mitä enemmän yrittäjä nostaa osinkoa suhteessa palkkaan, sitä alhaisempi hänen maksettava kokonaisveronsa on omasta palkka- ja osinkotulostaan. Yrittäjän palkkaa maksaessa tulee huomioida sen riittävyys yrittäjän pakollisille kuukausittaisille kuluille. Kiinteistö Oy:n yrittäjällä on vapaa autoetu, joten nettopalkan tulee olla riittävä vielä autoedun ennakonpidätyksen jälkeen. Mikäli yrityksellä on maksukykyä jakaa osinkoa kuukausittain, ei yrittäjän välttämättä kannata nostaa palkkaa laisinkaan. Tuolloin yritys voisi tehdä joului- ja kesäkuussa osingonjako päätöksen ja yrittäjä nostaisi osinkoa joka kuukausi pienemmissä erissä.

6 LÄHTEET

Ahola, K. (2017) Yrityksen ja yrittäjän verotus kokonaisuutena. Luento. 18.5.2017, Hämeenlinna.

Ennakkoperintälaki 1118/1996. Haettu 2.11.2017 osoitteesta
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961118#L2P13>

Laki elinkeinotoiminnan verotuksesta 360/1968. Haettu 16.10.2017 osoitteesta
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1968/19680360>

Osakeyhtiö laki 624/2006. Haettu 7.9.2017 osoitteesta
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060624>

Suomen evankelisluterilainen kirkko (n.d.) Mitä kirkollisverolla saa? Haettu 14.10.2017 osoitteesta <https://evl.fi/tietoa-kirkosta/talous/kirkollisvero>

Tuloverolaki 1535/1992a. Haettu 7.9.2017 osoitteesta
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19921535?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=luontoisetu>

Tuloverolaki 1535/1992b § 33b. Haettu 30.10.2017 osoitteesta
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19921535?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=luontoisetu>

Tuloverolaki 1535/1992c § 66-68. Haettu 2.11.2017 osoitteesta
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19921535?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=luontoisetu>

TVR (2016). Vuoden 2017 työttömyysvakuutusmaksut on vahvistettu. Haettu 14.10.2017 osoitteesta <https://tvr.fi/fi/tietoa-TVSta/ajankohtaista2/uutiset2/maksuprosentit2017/>

Valtiovarainministeriö (n.d.) a. Ansiotulojen verotus. Haettu 14.10.2017 osoitteesta
<http://vm.fi/verotus/henkiloverotus/ansiotulojen-verotus>

Valtiovarainministeriö (n.d.) b. Henkilöverotus. Haettu 5.10.2017 osoitteesta
<http://vm.fi/verotus/henkiloverotus>

Verohallinto (2014). Osinkotulojen verotus – saajana omistajayrittäjä. Haettu 5.10.2017 osoitteesta https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48741/osinkotulojen_verotus_saajana_omistaja/

Verohallinto (2015) a. Ansiotulojen verotus. Haettu 5.10.2017 osoitteesta
https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48481/ansiotulojen_verotu2/

Verohallinto (2015) b. Osingot. Haettu 14.10.2017 osoitteesta <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48951/osingo3/>

Verohallinto (2016) a. Luontoisedut verotuksessa. Haettu 7.9.2017 osoitteesta [https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Ennakkoperinta/Tyonantajat/Luontoisedut/Luontoisedut_verotuksessa\(42093\)#1.4%20Luontoisetua%20vai%20rahapalkkaa](https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Ennakkoperinta/Tyonantajat/Luontoisedut/Luontoisedut_verotuksessa(42093)#1.4%20Luontoisetua%20vai%20rahapalkkaa)

Verohallinto (2016) b. Peitelty osinko. Haettu 26.10.2017 osoitteesta https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48147/peitelty_osink2/

Verohallinto (2016) c. Valtion tuloveroasteikko 2017. Haettu 5.9.2017 osoitteesta https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48846/valtion_tuloveroasteikko/

Verohallinto (2016) d. Veron kiertämässännöksen soveltaminen. Haettu 5.10.2017 osoitteesta https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/49027/veron_kiertamissaannoksen_soveltamine2/

Verohallinto (2017) a. Osinkotulojen verotus. Haettu 7.9.2017 osoitteesta <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/47901/osinkotulojen-verotus/>

Verohallinto (2017) b. Pääomatuloista tehtävät vähennykset. Haettu 26.10.2017 osoitteesta https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot-ja-vahennykset/ilmoita_itse_nama_vahennykse/paaomatuloista_tehtavat_vahennykse/

Verohallinto (2017) c. Tuloverotus – osakeyhtiö ja osuuskunta. Haettu 5.10.2017 osoitteesta <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus/osakeyhtio-ja-osuuskunta/>

Verohallinto (2017) d. Pääomatulot. Haettu 23.11.2017 osoitteesta <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot-ja-vahennykset/paaomatulot/>

Verohallinto (n.d.). Autoedun verotusarvolaskuri. Haettu 7.11.2017 osoitteesta <https://prosentti.vero.fi/Autoetulaskuri/Etusivu.aspx>

Veronmaksajat (2016). Autoetu 2017. Haettu 7.11.2017 osoitteesta <https://www.veronmaksajat.fi/Palkka-ja-elake/Luontoisedut/autoetu-2017/>

Veronmaksajat (2017). Kunnallisvero. Haettu 14.10.2017 osoitteesta <https://www.veronmaksajat.fi/luvut/Tilastot/Kunnat/Kunnallisvero/>

Yrittäjät (2016). Osakeyhtiön verotus. Haettu 5.9.2017 osoitteesta <https://www.yrittajat.fi/kymen-yrittajat/jaalan-yrittajat/a/yrittajan-abc/verotus/elinkeinoverotus/osakeyhtion-verotus-321148>

Yrittäjät (n.d.) Tärkeitä lukuja 2017. Haettu 14.10.2017 osoitteesta <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/tyonantajan-abc/tyonantajamaksut/tarkeitä-lukuja-2017-546224>